

en saa stor Udstrækning, tror jeg, at den Tid vil komme, da man vil kunne besætte alle den Slags Embeder med Seminarister. Før mit Vedkommende er jeg imidlertid ikke ganske sikker paa, at dette kan lade sig gøre i Øjeblikket. I øvrigt har jeg jo tidligere udtalt — og jeg tror ogsaa, at det staar i Bemærkningerne til Lovforslaget — at hvis man vil have denne Bestemmelse strøgen, skal jeg ikke gøre den til Betingelse for Lovens Vedtagelse. Der gives en Udvej til at hjælpe sig paa anden Maade, naar man ikke kan faa et Embede tilfredsstillende besat. Med Hensyn til det ærede Medlems Betænkelighed ved § 11, at der skulde kunne gives Tilfælde, hvor en Lærer kunde tvinges til at undervise 42 Timer ugentlig, maa jeg sige, at jeg ikke tror, det ærede Medlem har Ret, det er i alt Fald slet ikke faldet mig ind, at denne Paragraf skulde kunne benyttes paa den Maade. Naar der foreskrives 21 Timer i Købstæderne, er det ikke Meningen dermed, at man skulde kunne forlange af en Lærer, at han skulde undervise i 42 Timer, nej, 36 Timer bør være Maksimum. Der maa altsaa antages det fornødne Antal Lærere, saa at ingen Lærer skal være tvungen til at læse mere end 36 Timer. — Der er blevet spurgt om, hvad den saa meget omtalte Konsulent skulde bestille. Jeg maa nu gøre opmærksom paa, at en Konsulent kan Ministeriet slet ikke undvære; og vi have ogsaa en Konsulent. Vi have en Bevilling paa 800 Kr. om Aaret til en Konsulent. Men dette Beløb er saa ringe, at det eneste, man egentlig kan forsvare at bruge Konsulenten til, er det, som han ogsaa bruges til, nemlig at undersøge Materiellet i Skolerne, give sin Erklæring om, hvilke Skolebøger der er skikkede til at bruges, og hvilket Materiel der overhovedet kan anvendes i Skolerne. Det er denne Konsulent, som har givet Anledning til, at den Konsulent, som her foreslaas, faar dette Navn, og det er slet ikke Hensynet til Landbrugskonsulenten, som har foranlediget dette Navn. Vi have altsaa en Konsulent, og vi ønske i Stedet at faa en Konsulent, som vi kunne gøre mere Brug af. Naar her saa tales om, hvad han skal bestille, maa jeg gøre opmærksom paa, at hvis han bliver antagen,

forsvinder med det samme en anden eller rettere to andre, som ganske vist kun ere lønnede med Honorarer. Thi den ny Konsulent skulde tillige være Censorerens Formand og selv være Censor. Censorerens Formand faar nu et Honorar af 1000 Kr., og den Censor, som vil blive afløst, hvis vi faa den omtalte Konsulent, faar nu et Honorar af 1400 Kr. Naar vi nu lægge de 1000 Kr. til de 1400 Kr., bliver det 2400 Kr., og lægges dertil de 800 Kr. for en Konsulent, komme vi op til 3200 Kr., som altsaa maa trækkes fra den foreslaaede Gage til den ny Konsulent. Men dernæst skulde Konsulenten bruges til virkelig at være Ministeriets Konsulent. Jeg vil der minde om, at Kultusministeriets Embedsmænd ere Jurister, som ikke kunne forudsættes at have Kendskab til Almueskolevæsenet, og jeg vil føje til, at det ogsaa er en betænkelig Sag, at vi meget ofte have haft Kultusministre, som heller ikke have haft personligt Kendskab til Almueskolevæsenet. Naar dette er Tilfældet, er man virkelig lidt mislig stillet i Ministeriet. Det er ikke blot de Embedsmænd, der i deres forskellige Stillinger have med Ministeriet at gøre, som kunne faa det at føle, selve Ministeriets Embedsmænd ere ogsaa Folk med Samvittighed, og de kunne i deres Samvittighed meget ofte føle, at det er en vanskelig Sag for dem at skulle træffe den afgørende Bestemmelse om Ting, som de, naar det kommer til Stykket, dog egentlig ikke personlig forstaa sig paa. Denne Slags Spørgsmaal kunne meget ofte foreligge. Derfor vil der inde i Ministeriet være ganske overordentlig god Brug for en Konsulent. Jeg tillod mig i Fjor at bruge et Udtryk, som er blevet trukket frem ved forskellige Lejligheder, ikke her i Tinget, men i det andet Ting, til Dels paa en noget anden Maade, end jeg havde tænkt. Jeg sagde nemlig, at jeg for mit personlige Vedkommende vel til Nød kunde undvære en Konsulent, men jeg vilde rigtignok være glad ved at have en. Det siger jeg, skønt jeg tror, jeg kender lidt til Skolevæsenet. Men naar der nu kommer en Minister, som væsentlig slet ikke kender til Skolevæsenet, tror jeg, at han vil være overordentlig glad ved at have en Konsulent. Naar der derimod tales om, at Kon-